

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM II ETAP

Tytuł: **Edukacyjna wartość dodana. Porównywalne wyniki
edukacyjne jako - wskaźniki efektywności nauczania**

„Jakość oświaty jako efekt zarządzania strategicznego”

- szkolenie dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego

Autor: Maria Utracka

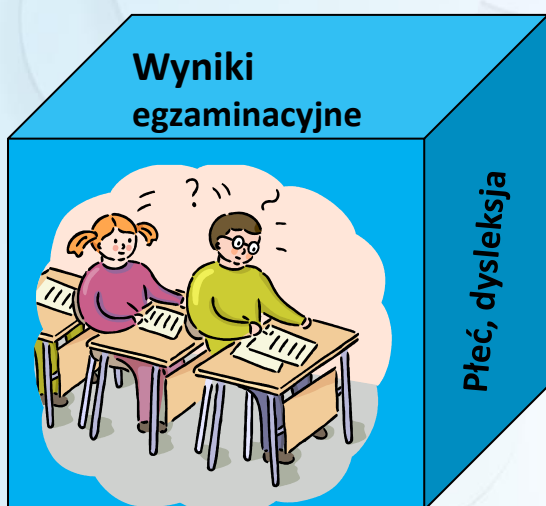
Po co są egzaminy zewnętrzne?

- diagnozowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- ocena jakości oddziaływań edukacyjnych szkoły,
- zapewnienie porównywalności zaświadczeń, świadectw i dyplomów bez względu na miejsce ich wystawienia.

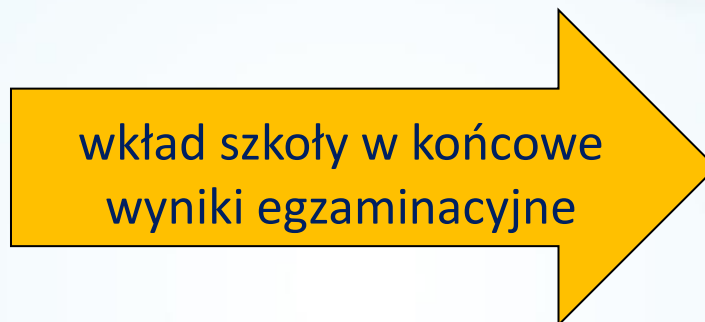
Ocena jakości oddziaływań edukacyjnych szkoły

- Jakie wyniki osiągają uczniowie?
- Jak szkoła wykorzystuje zasoby?
- Jak szkoła wykorzystuje potencjał uczniowski?
 efektywność nauczania

Koncepcja edukacyjnej wartości dodanej

Zasoby na wejściu

Nauka w szkole

Efekty pracy

Co to jest EWD?

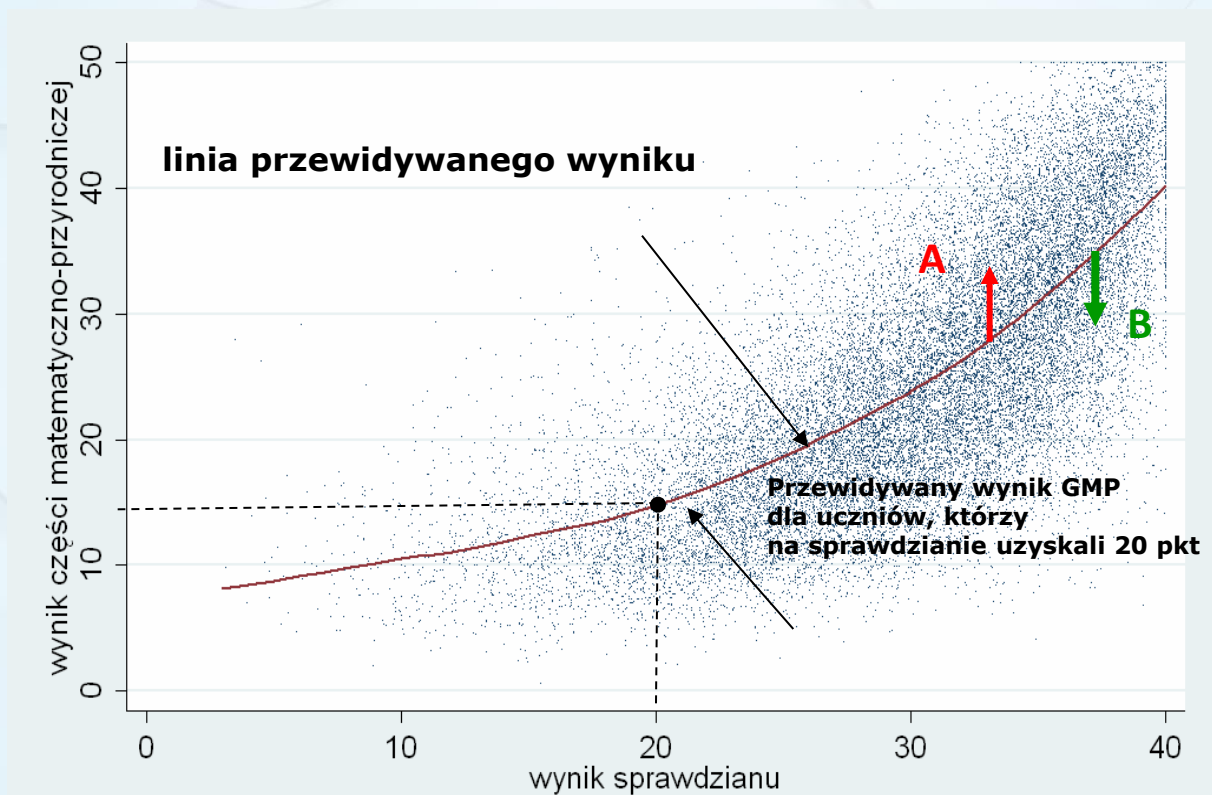
- Termin edukacyjna wartość dodana (EWD) oznacza zarówno **metodę**, jak i **wskaźnik** liczbowy wyliczony tą metodą.
- **Metody EWD** to instrumentarium statystyczne pozwalające na podstawie zasobów na wejściu (np. wynik na egzaminie poprzedniego etapu kształcenia) oraz wyjściu (np. wynik na egzaminie końcowym) oszacować efektywność nauczania, czyli wkład danej szkoły w końcowy poziom wiedzy uczniów na danym etapie kształcenia.

Jak jest liczona EWD

- Na podstawie wyników na egzaminie końcowych uczniów o tym samym potencjale (wyniku na egzaminie kończącym poprzedni etap edukacyjny) określany jest najbardziej prawdopodobny wynik dla ucznia, nazywany wynikiem przewidywanym
  - ▶ Jeśli uczeń uzyskuje wynik powyżej wyniku przewidywanego, to znaczy że rozwijał się szybciej niż jego rówieśnicy (relatywny postęp)
  - ▶ EWD dla grupy uczniów to średnia z indywidualnych relatywnych postępów uczniów.

Jak jest liczona EWD?

Co trzeba wiedzieć o EWD

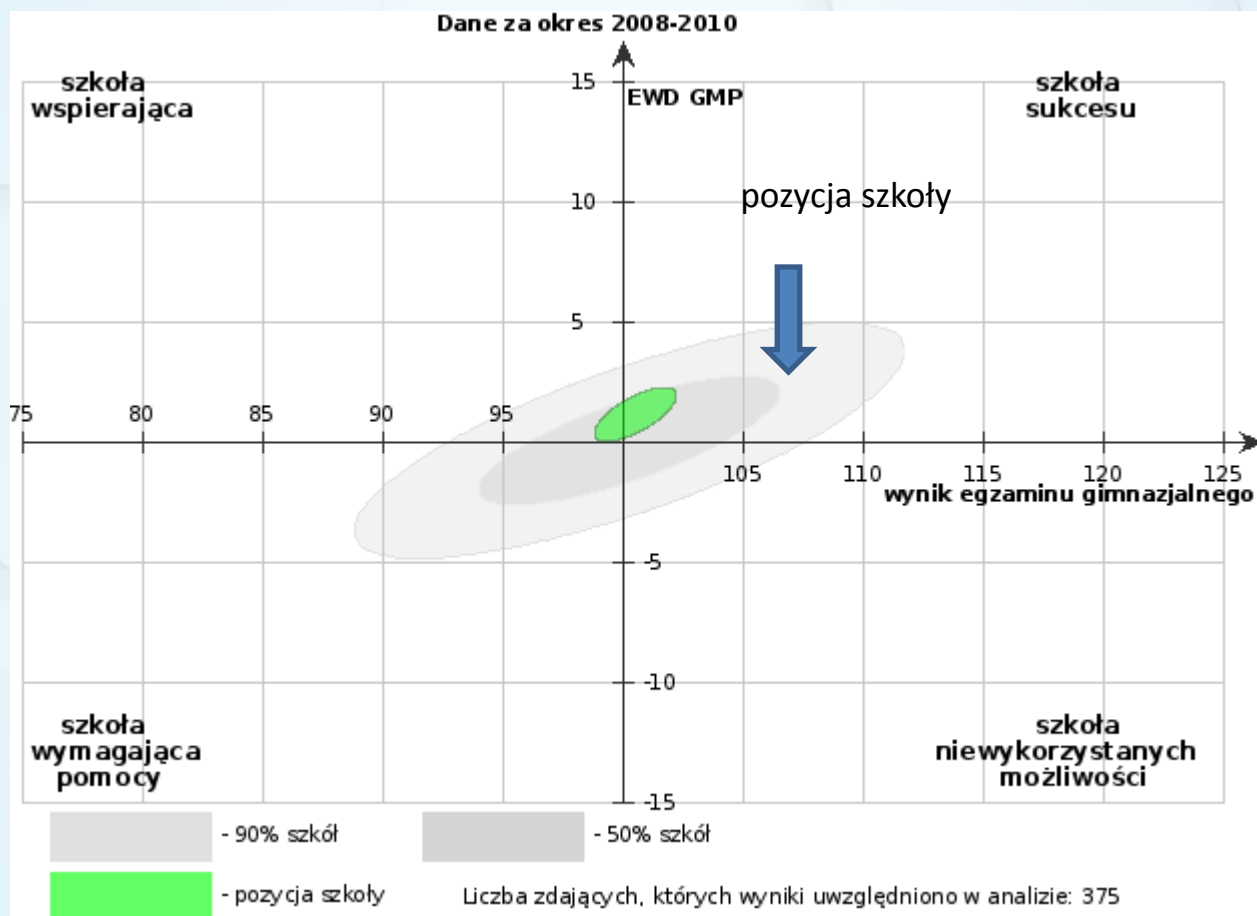
- EWD jest miarą względną
- EWD dla całej populacji wynosi zero
- EWD dodatnie oznacza, że szkoła pracuje ponadprzeciętnie
- EWD jest zmienną losową i należy ją komunikować w przedziale ufności
- Wielkość przedziału/obszaru ufności zależy od liczby uczniów w szkole/grupie oraz od zróżnicowania ich wyników
- Dwie szkoły/grupy mają porównywalną efektywność, jeśli ich przedziały/obszary ufności zachodzą na siebie

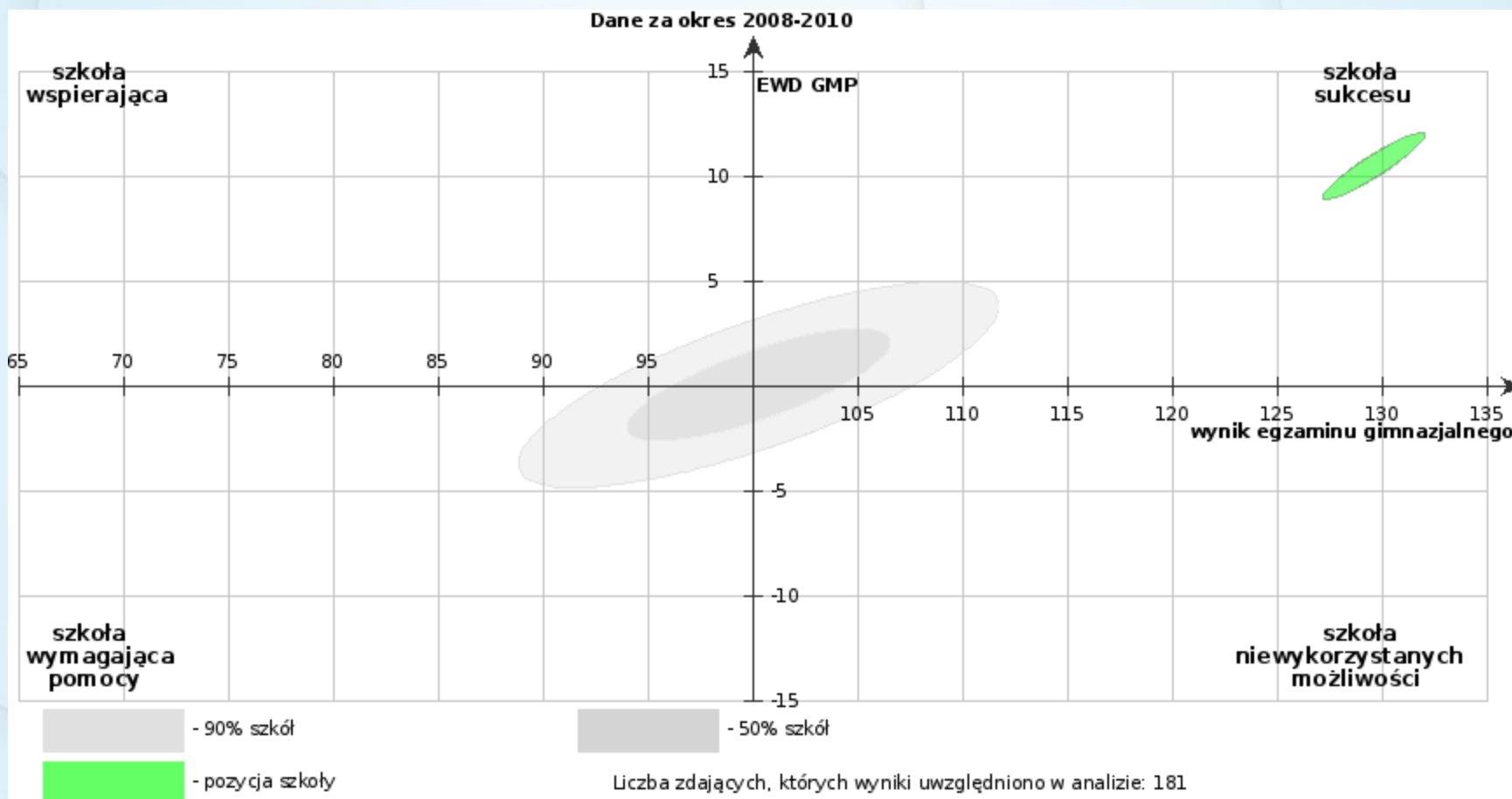
Łączna prezentacja wyniku egzaminacyjnego i EWD

- gimnazjum.ewd.edu.pl
  - trzyletnie wskaźniki EWD 2006-2008, 2007-2009, 2008-2010, 2009-2011, 2010-2014,
  - możliwość śledzenia zmian w czasie
  - możliwość porównań z innymi szkołami
  - różne układy odniesienia (gminny, powiatowy, wojewódzki)
- matura.ewd.edu.pl
  - jednoroczne wskaźniki EWD 2010, 2011, 2012, 2013, 2014
  - oddzielne prezentacje dla LO i technikum
  - możliwość porównań między szkołami
  - różne układy odniesienia (gminny, powiatowy, wojewódzki)

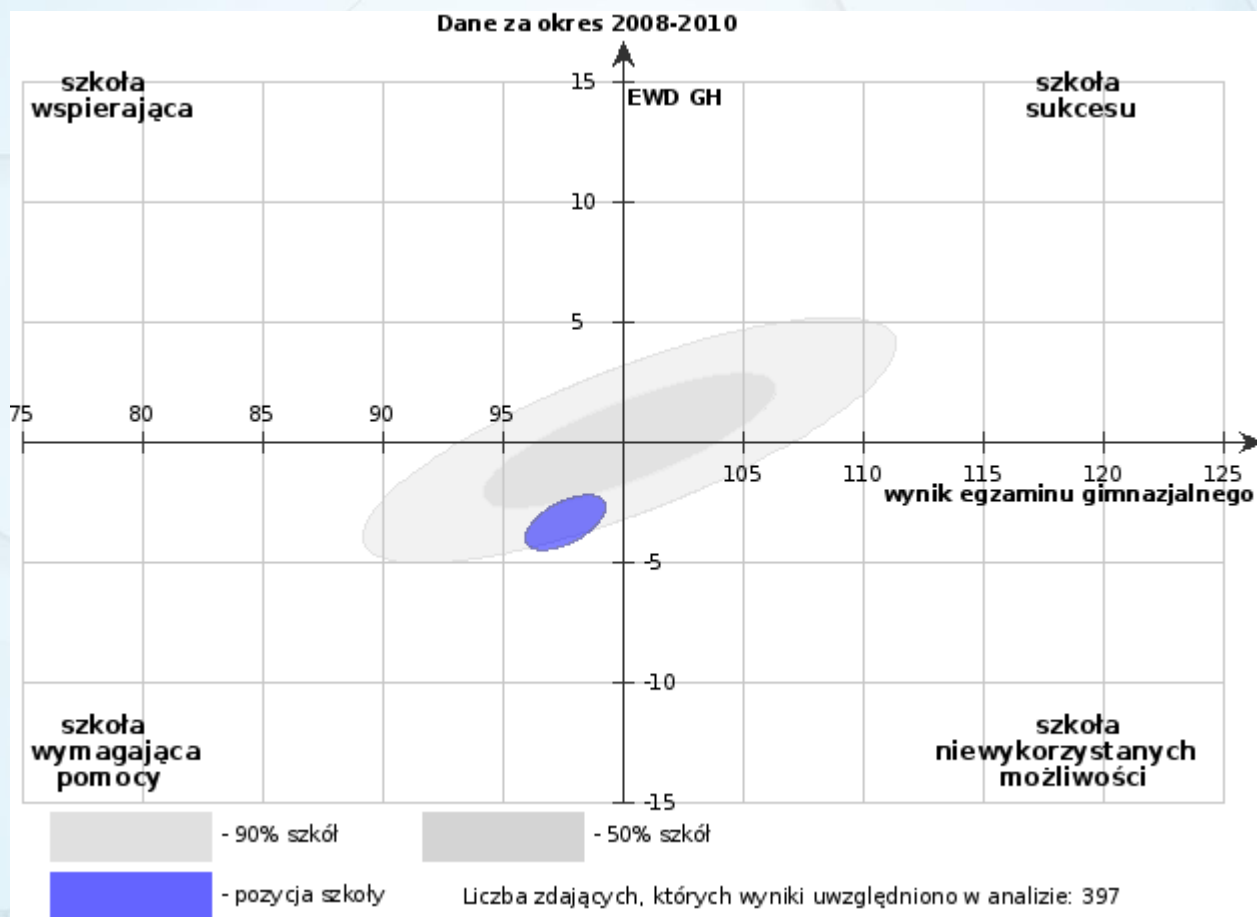
Łączna prezentacja wyniku egzaminacyjnego i EWD

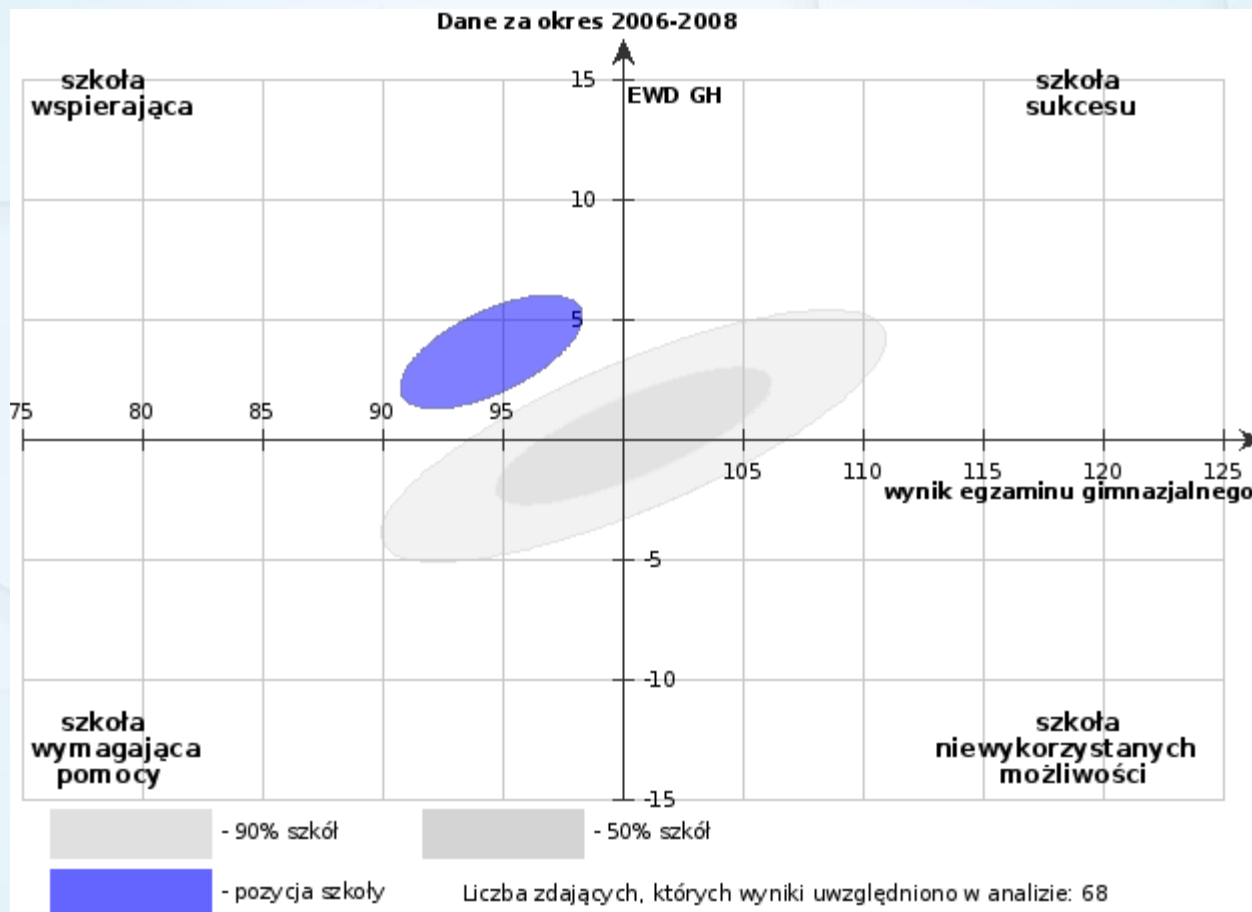
Jakie są nasze szkoły?

Jakie są nasze szkoły?

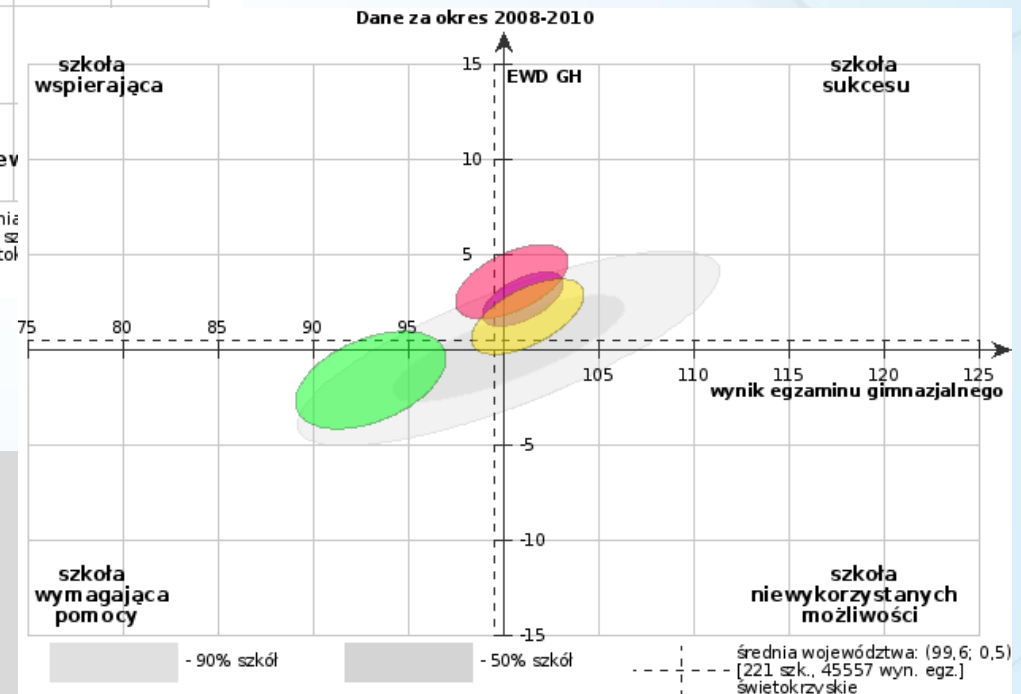
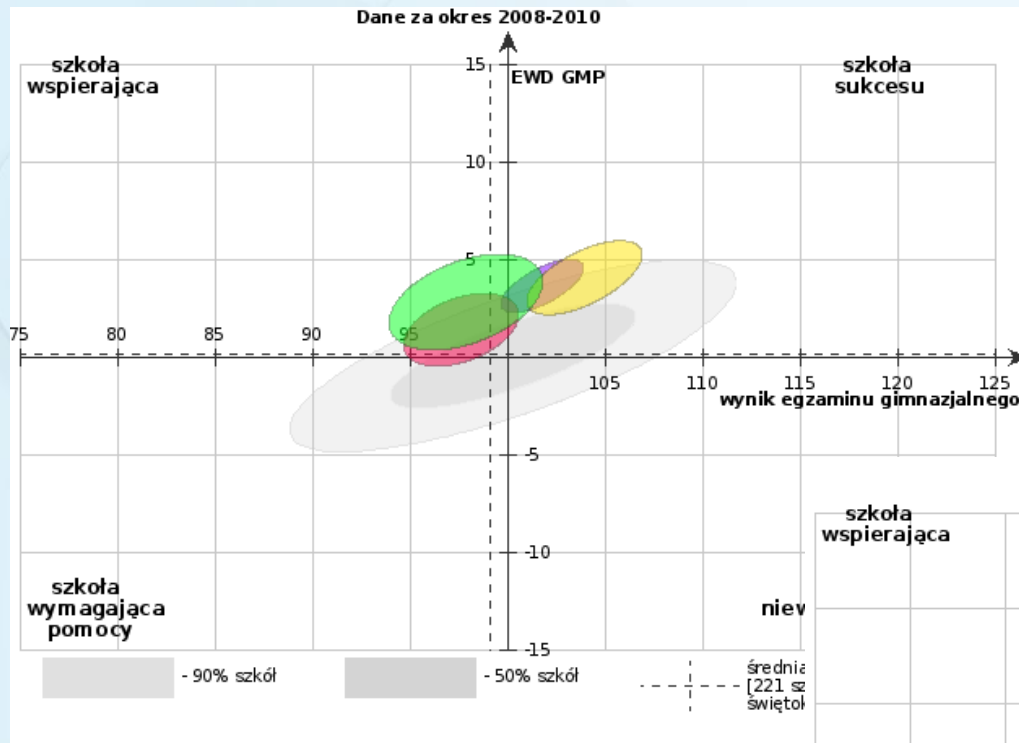
Jakie są nasze szkoły?

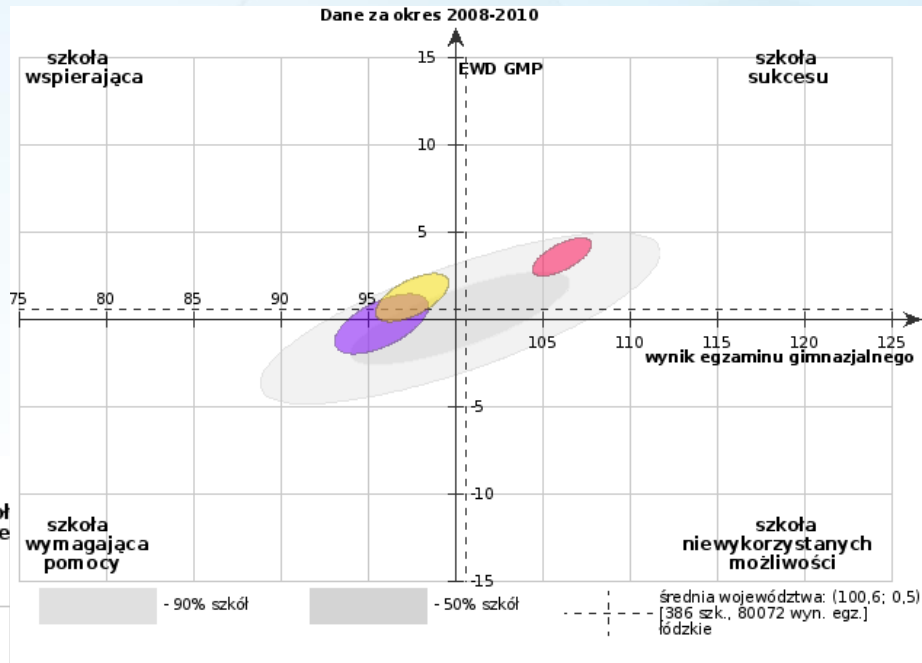
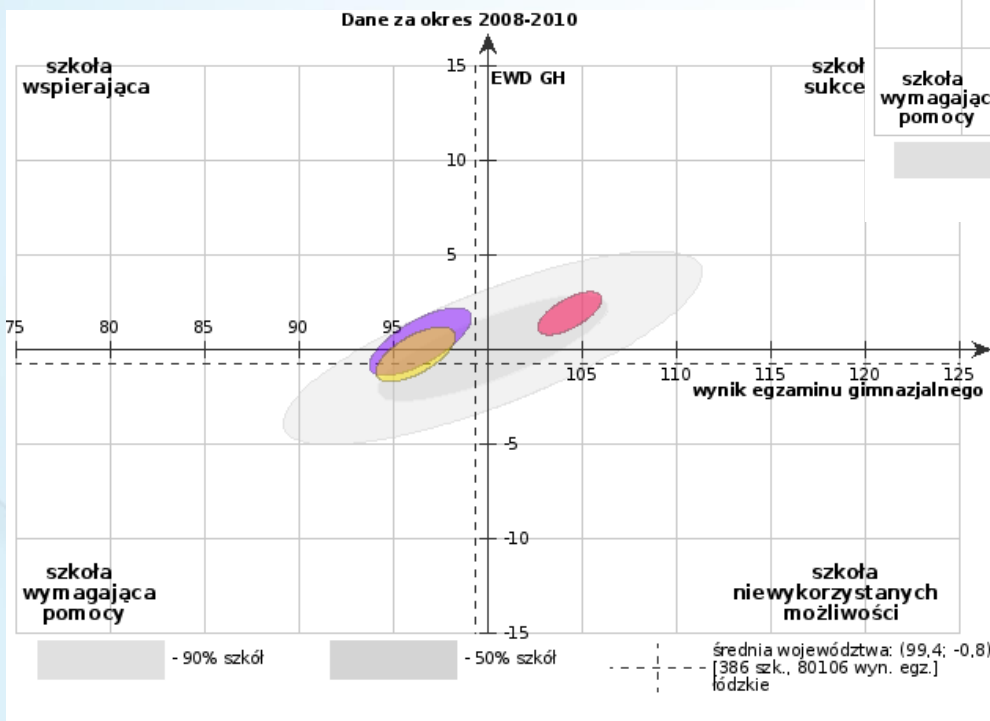
Przykład gminy wiejskiej

Gmina utrzymuje cztery niewielkie wiejskie gimnazja zamiast jednego dużego gminnego gimnazjum. Czy taka sieć szkół sprawdza się?

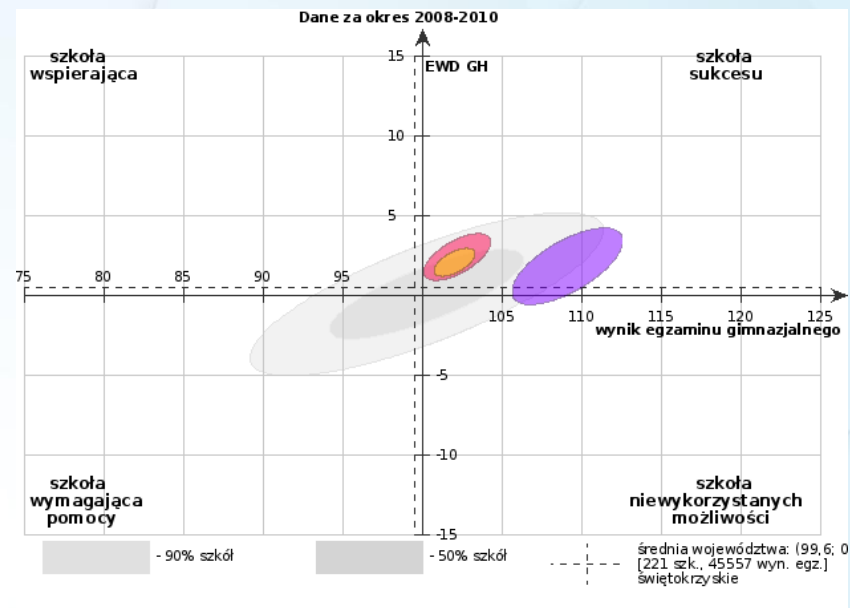
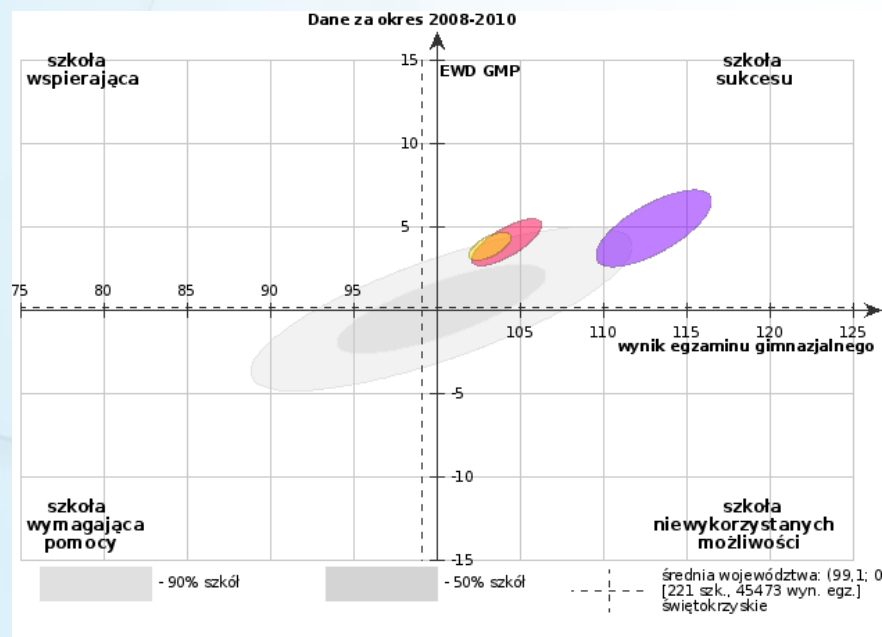
Przykład gminy miejsko-wiejskiej

Dwa różne gimnazja miejskie i jedno gimnazjum wiejskie.

Przykład gminy miejskiej

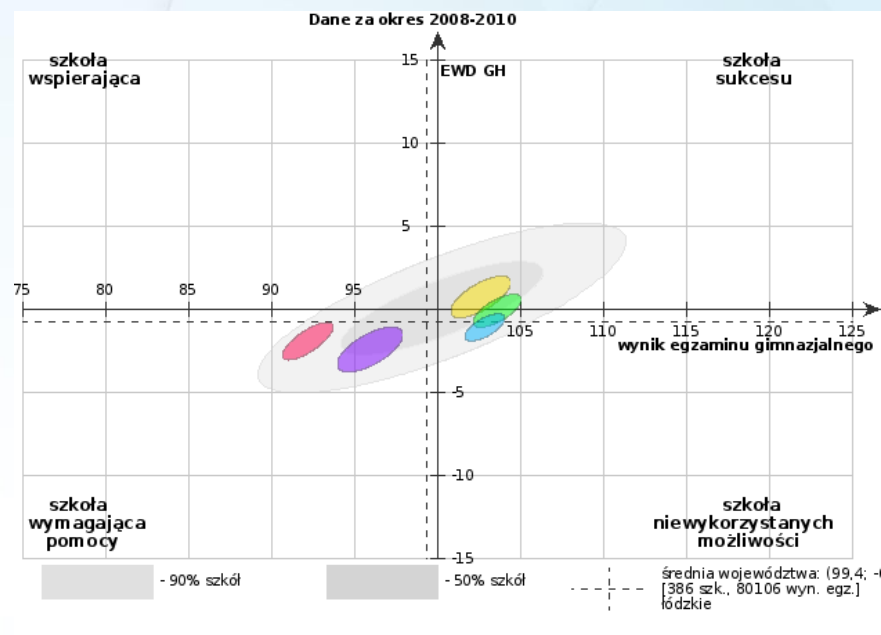
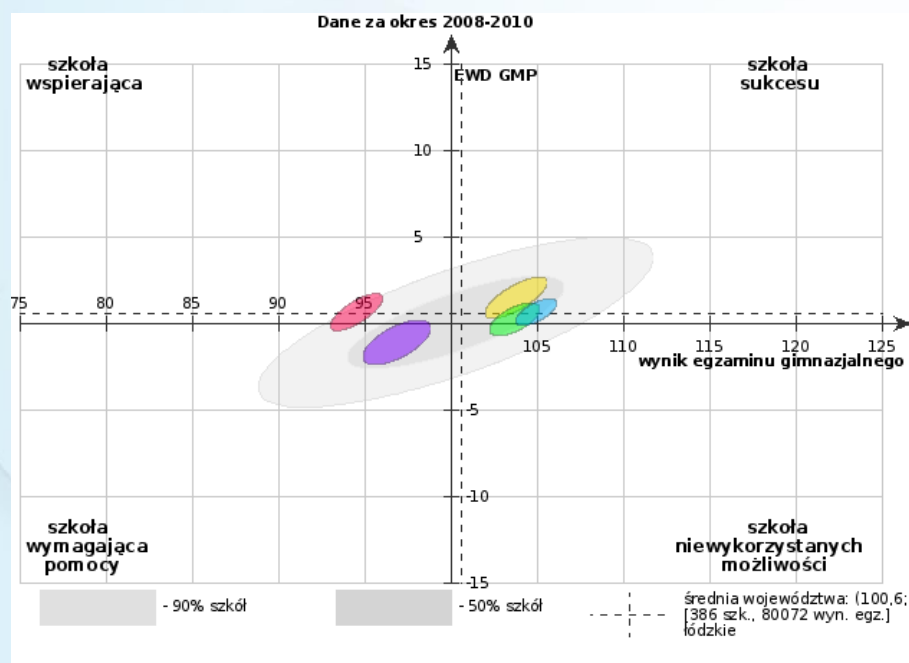
Czy wszystkie gimnazja
w mieście mogą
być jednakowo dobre?

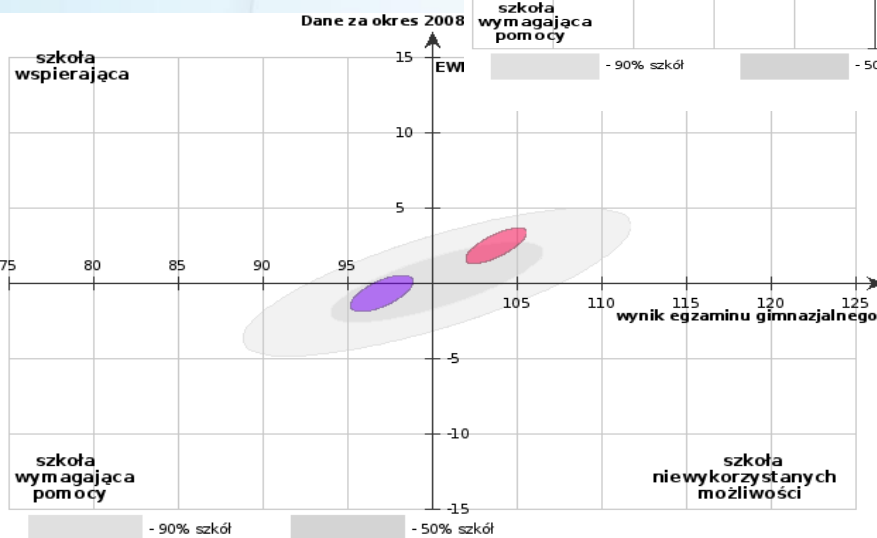
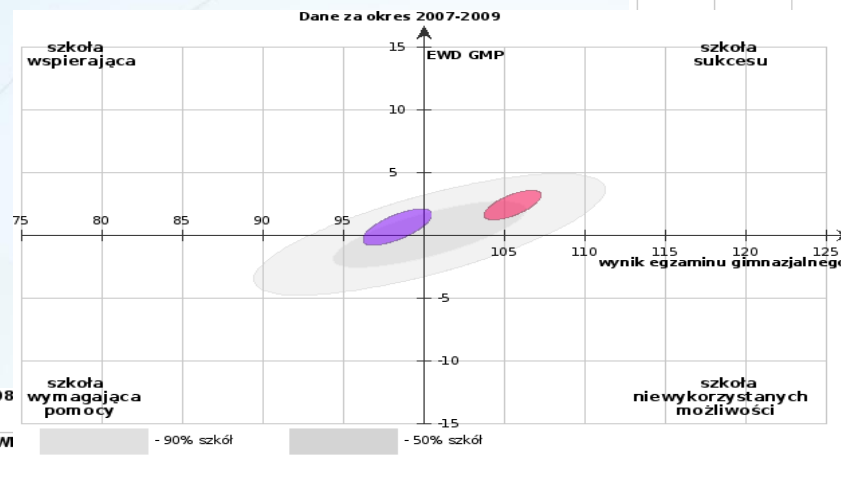
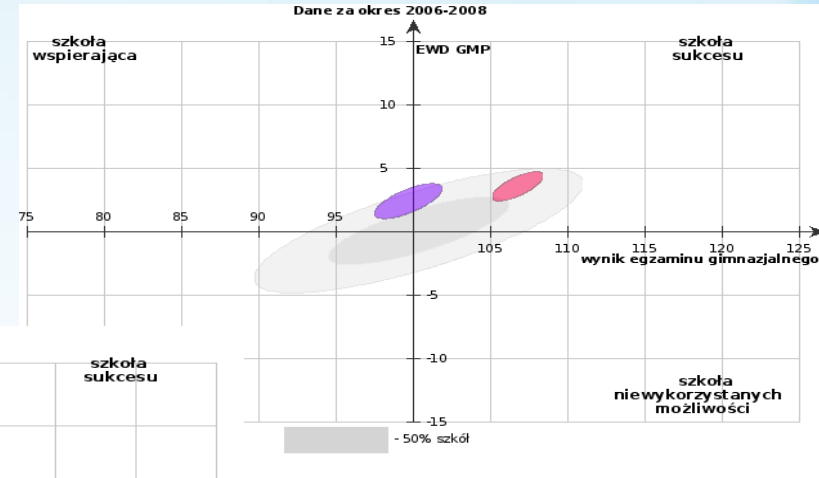
Czy wielkość gimnazjum wpływa na
jego efektywność?

Przykład miasta na prawach powiatu

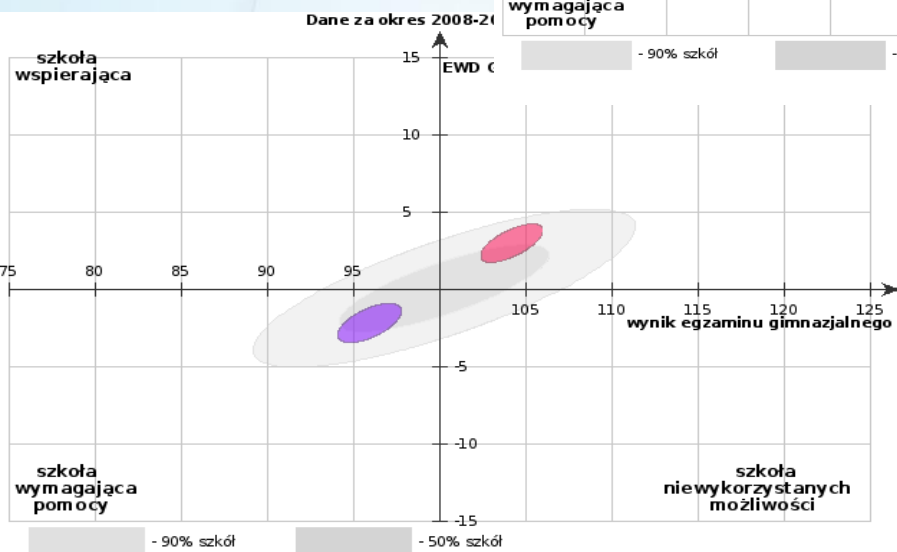
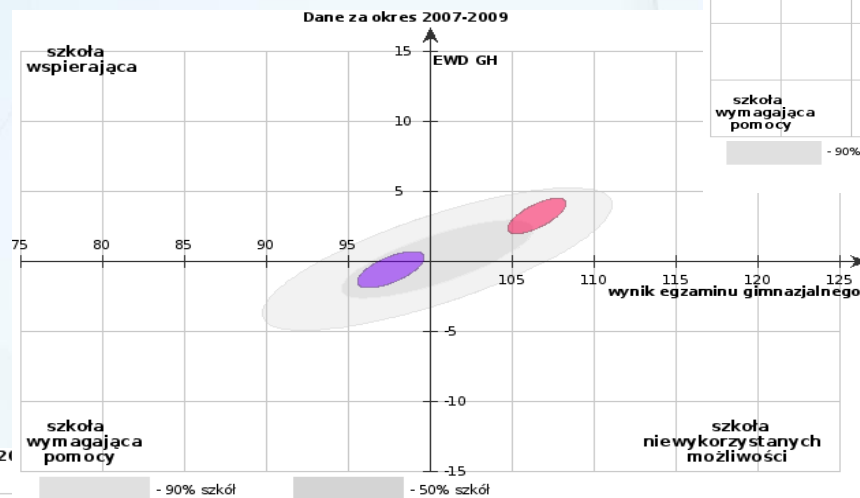
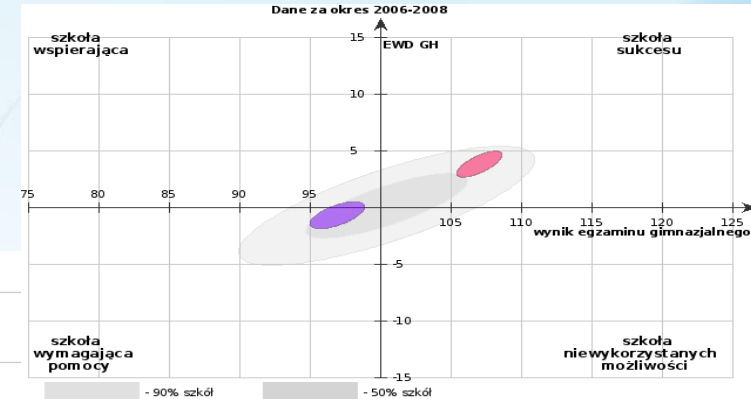
Czy wszystkie gimnazja
w mieście mogą być jednakowo
dobre?

Dlaczego gimnazja różnicują się
ze względu na wyniki?

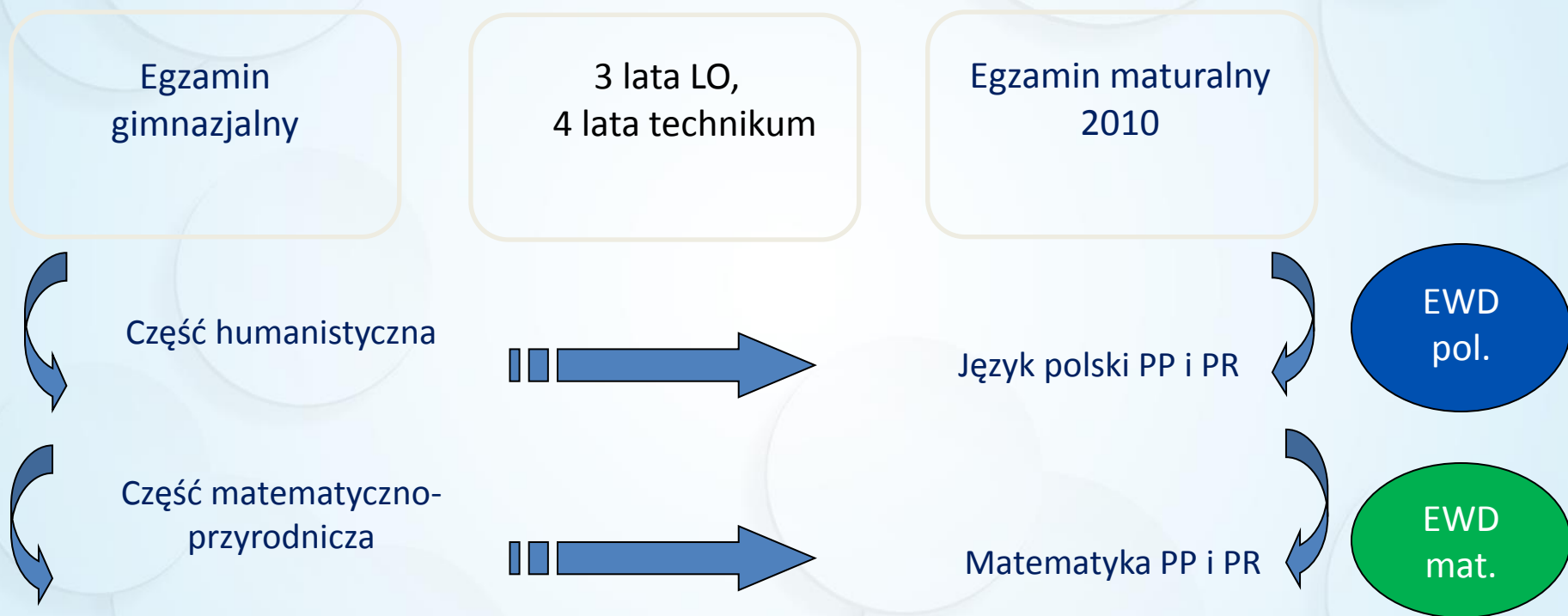
Różnicowanie się gimnazjów
w jednym mieście

Różnicowanie się gimnazjów
w jednym mieście

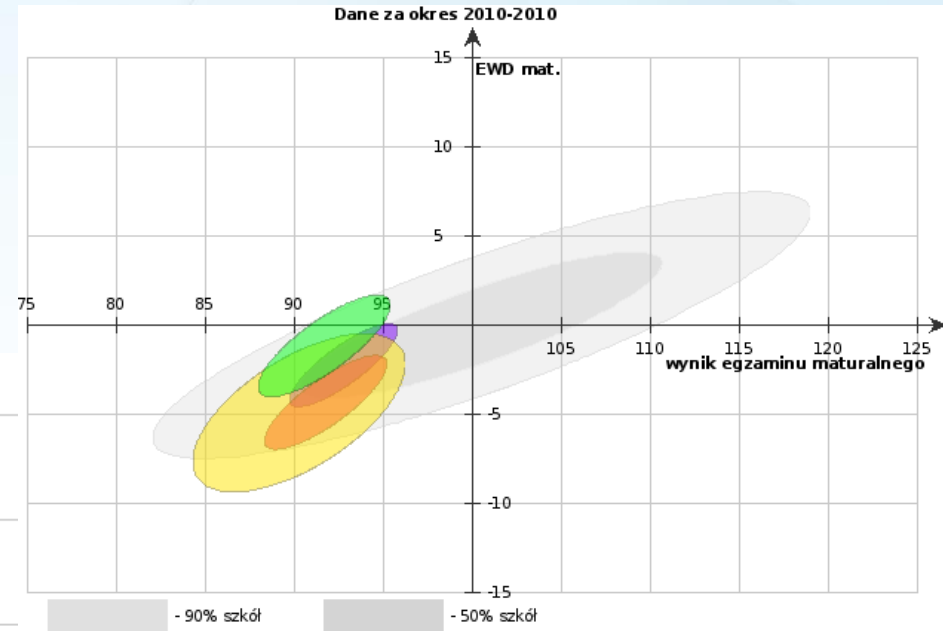
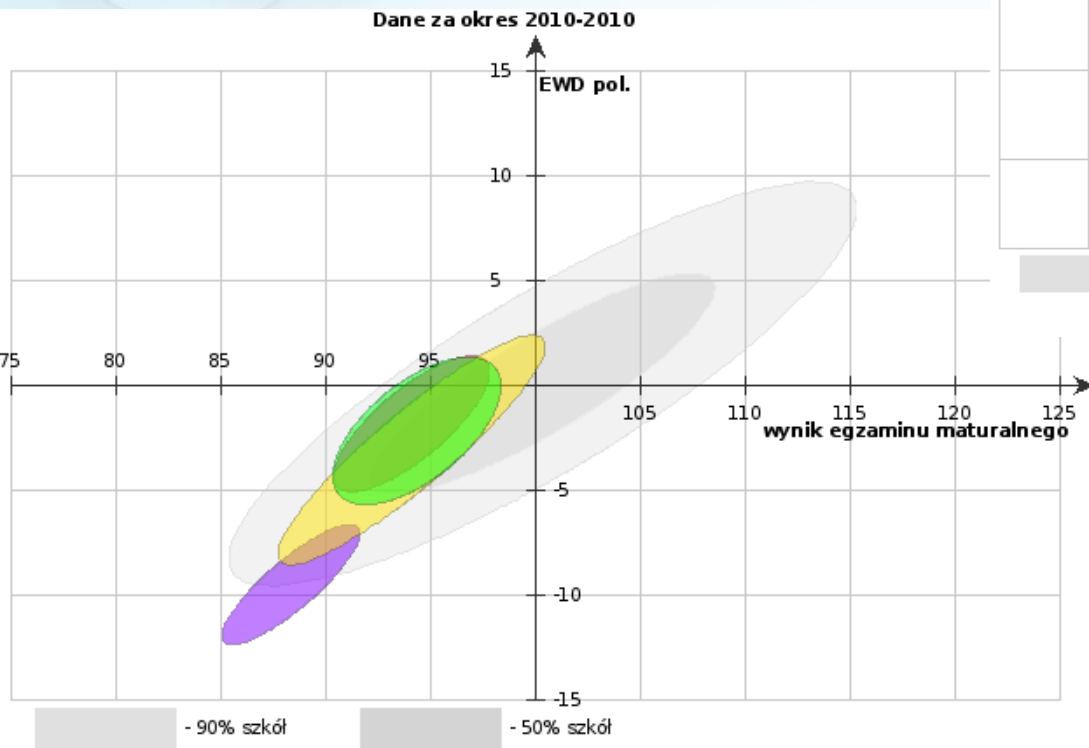
Dwa wskaźniki maturalne – polonistyczny i matematyczny

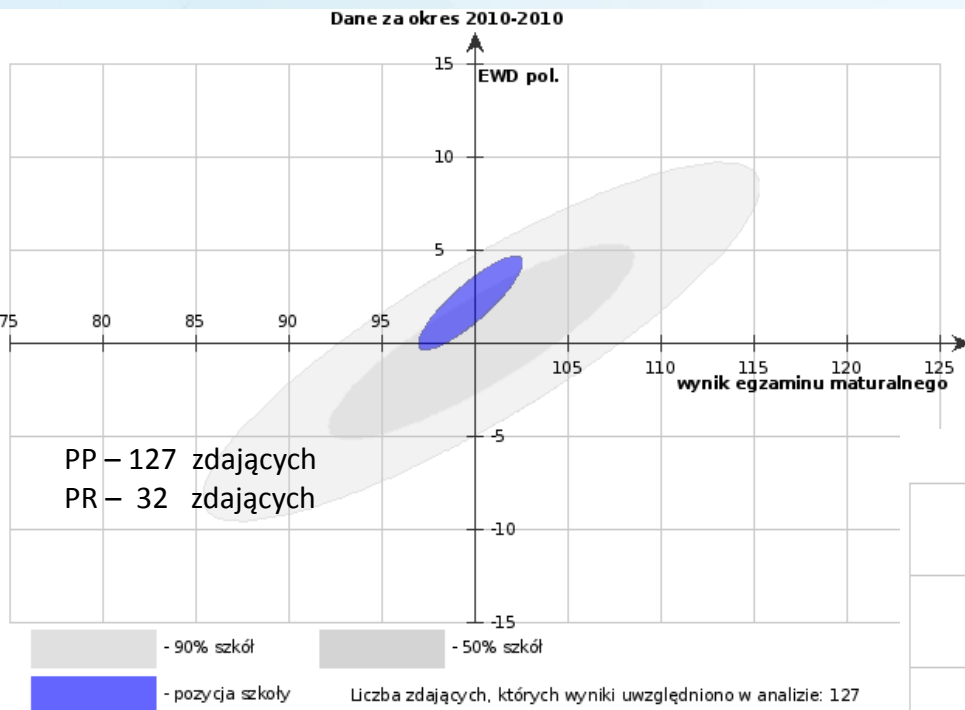
Osobno skalujemy wyniki dla LO i T

Przykład czterech LO w jednym powiecie

Jak ocenić pracę tych szkół?

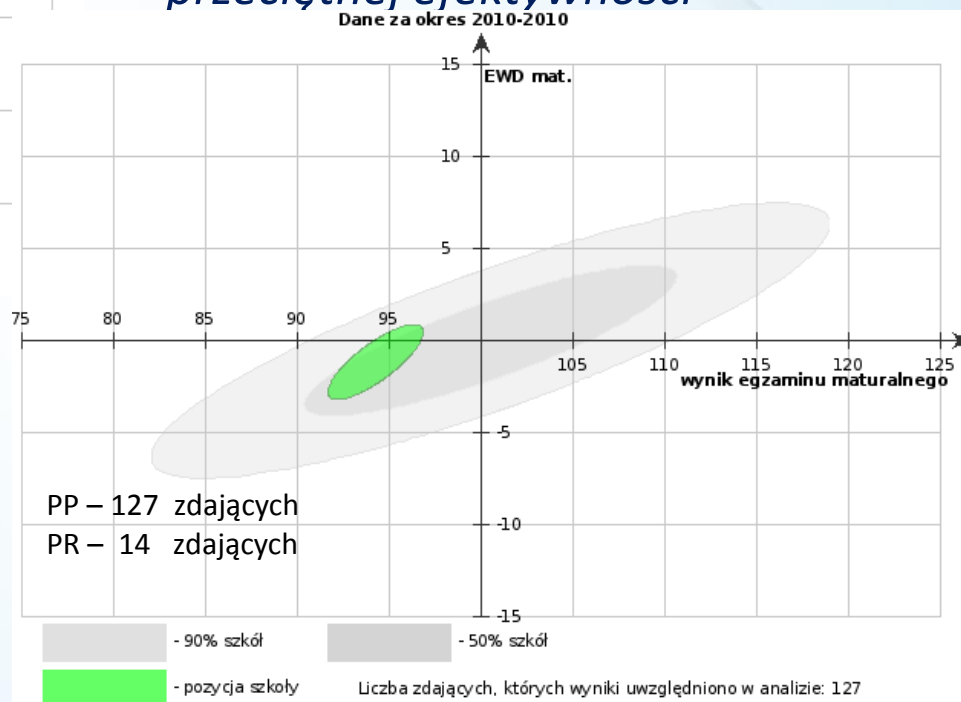

Jakie realistyczne cele do osiągnięcia postawić przed tymi szkołami?

Matura z języka polskiego:
średni wynik egzaminacyjny przy wysokiej efektywności

Matura z matematyki:
niski wynik egzaminacyjny przy przeciętnej efektywności

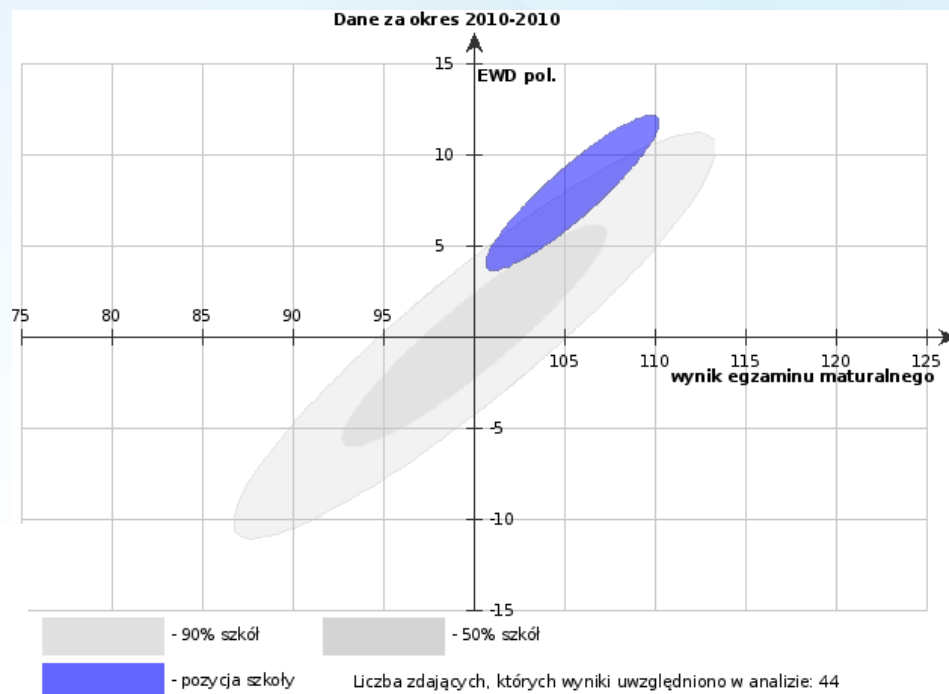
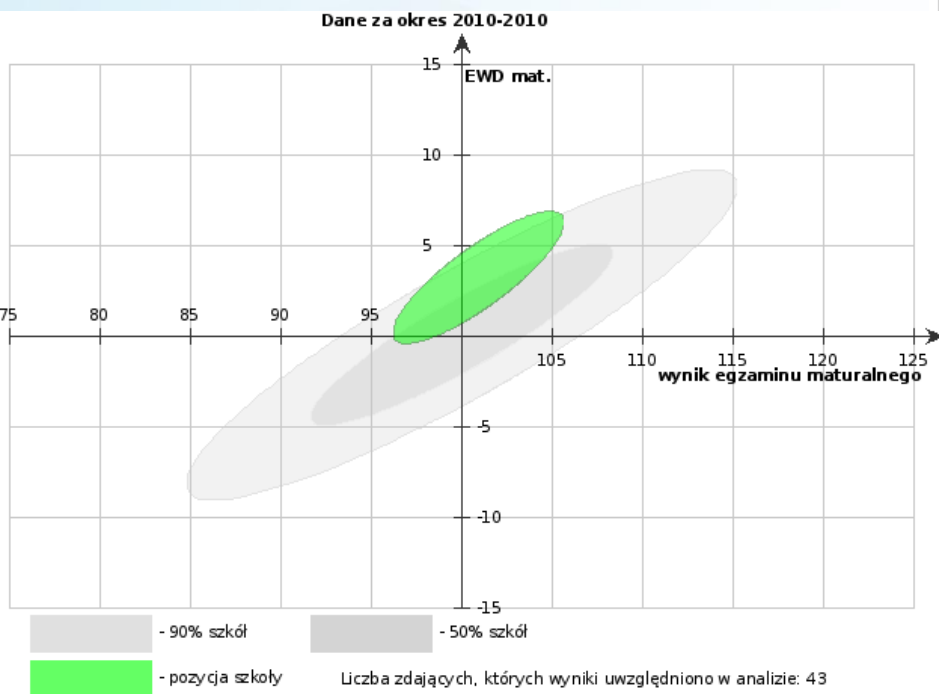
Dlaczego?

szkoła uzyskuje różne wyniki/różną efektywność

Technikum B

Matura z języka polskiego:
*wysoki wynik egzaminacyjny przy
bardzo wysokiej efektywności*

Matura z matematyki:
*średni wynik egzaminacyjny przy
wysokiej efektywności*

**Czy takie wyniki są zbieżne
z profilem technikum?**

EWD dla organów prowadzących szkoły

- Ocena efektywności pracy szkół
- Budowanie lokalnych strategii oświatowych uwzględniających ocenę efektywności pracy szkół
- Podejmowanie decyzji o zmianach strukturalnych/organizacyjnych na podstawie danych egzaminacyjnych

PWE dla organów prowadzących szkoły

Porównywalne Wyniki Egzaminacyjne (PWE)

- Wynik egzaminu zależy od trudności arkusza testowego oraz umiejętności uczniów.
- Gdyby umiejętności uczniów w krajowej populacji nie zmieniały się, to średni krajowy wynik egzaminacyjny byłby informacją o trudności testu.
- Gdyby trudność arkuszy testowych w kolejnych latach była podobna, to na podstawie wyników egzaminacyjnych można byłoby wnioskować o tym, jak zmienia się w czasie poziom umiejętności uczniów.

PWE dla organów prowadzących szkoły

Porównywalne Wyniki Egzaminacyjne (PWE)

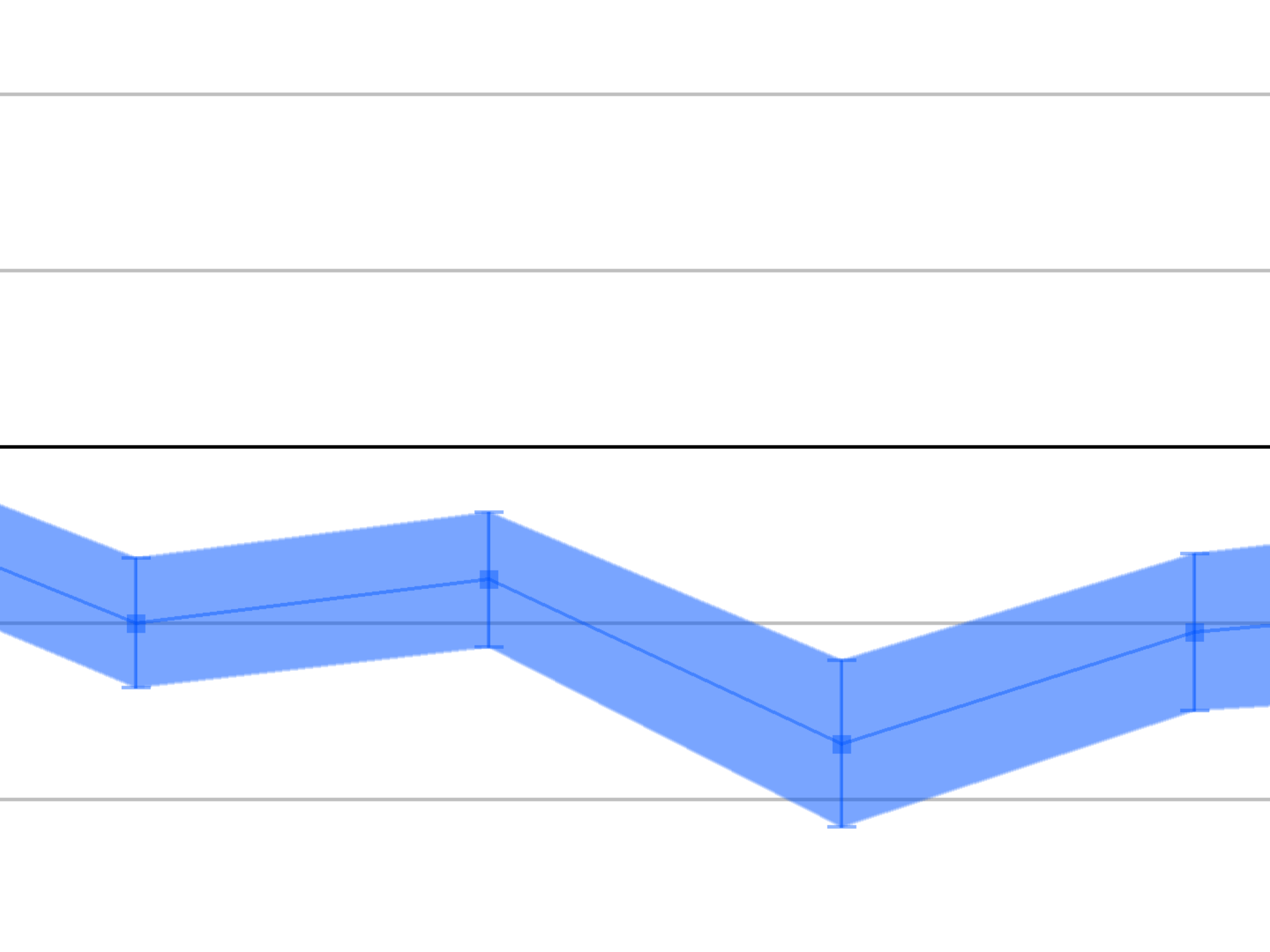
- Za rok bazowy w badaniu PWE dla wszystkich egzaminów przyjęto rok 2012 (*krajowa średnia dla 2012 roku wynosi 100*), a wyniki danego egzaminu w pozostałych latach należy rozumieć jako wzrost/spadek poziomu umiejętności uczniów w porównaniu do 2012 roku.
- Strona do wyszukiwania informacji
<http://pwe.ibe.edu.pl/>

PWE dla organów prowadzących szkoły

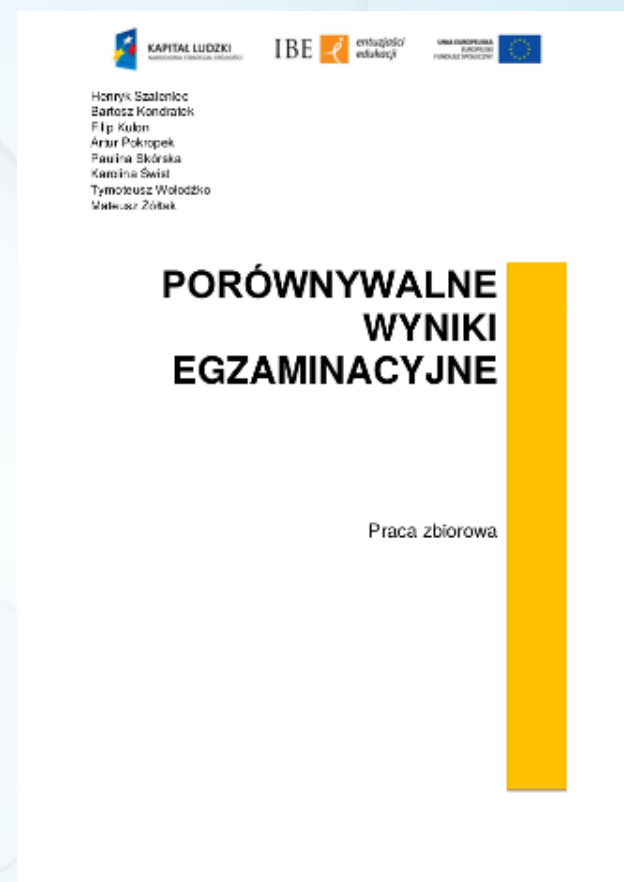
Porównywalne Wyniki Egzaminacyjne (PWE)

<http://pwe.ibe.edu.pl/>

- W tym serwisie internetowym można zapoznać się ze zrównanymi wynikami egzaminacyjnymi z lat 2002-2013 dla poszczególnych szkół podstawowych/gimnazjów/liceów/techników, gmin, powiatów, województw i kraju, jak również dowolnie zestawiać je ze sobą

W poszczególnych opracowaniach przedstawiono: dotychczasowe badania w Polsce; Szczególną wartość stanowią poszukiwania rozwiązań mających prowadzić do minimalizacji wpływu efektu egzaminatora na wyniki zdających egzamin

Dla organów prowadzących szkoły

Istotnym argumentem do planowania kierunków lokalnej polityki oświatowej jest:

Coroczna Informacja o wynikach oceniania zewnętrznego (sprawdzian, egzamin gimnazjalny, maturalny, egzamin z przygotowania zawodowego)

pozyskiwana z instytucji takich jak: OKE, IBE, ale również wnioski z przeprowadzanych analiz wyników egzaminów zewnętrznych przez same szkoły.